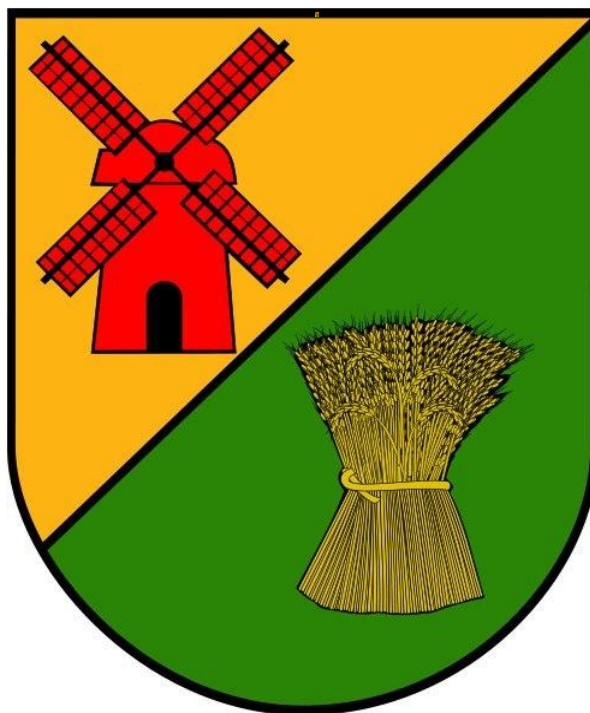

SPRAWOZDANIE

za rok 2024

**z realizacji w Gminie Lichnowy zadań z zakresu
wspierania rodziny wraz z określeniem potrzeb
związanych z realizacją tych zadań**

– zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie
pieczy zastępczej

Lichnowy, Marzec 2025 r.

WPROWADZENIE

Niniejsze sprawozdanie zostało sporządzone na podstawie art.179 ust.1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49.). Wójt zobowiązany jest do złożenia Radzie Gminy rocznego sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawienia potrzeb związanych z realizacją zadań do dnia 31 marca każdego roku.

Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Gminie Lichnowy realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Lichnowy na podstawie uchwały nr XX/151/2012 Rady Gminy Lichnowy z dnia 29.02.2012 r. w sprawie wyznaczenia Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Lichnowy do realizacji zadań gminy w zakresie wspierania rodziny.

Istotą pracy asystenta rodziny jest dobro dzieci co bez złudzeń pozostawia preambuła do ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami – opracowano Ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zadania gminy z zakresu wspierania rodziny

Katalog zadań zawarty w art. 176 w Ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pozwala na stworzenie w gminie spójnego systemu pomocy dziecku i rodzinie.

Do zadań własnych gminy zgodnie z ustawą należy:

1. opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny
2. tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
3. tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- ✓ zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa
- ✓ organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
- ✓ prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci

4. finansowanie:

- ✓ podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
- ✓ kosztów związanych z udzielaniem pomocy o której mowa w art. 29 ust. 2 tj. (opiece i wychowaniu dziecka, prowadzeniu gospodarstwa domowego, kształtowaniu i wypełnianiu podstawowych ról społecznych), ponoszonych przez rodziny wspierające

5. współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

6. sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

7. prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

I REALIZACJA ZDAŃ WŁASNYCH GMINY, WYNIKAJĄCYCH Z USTAWY

1. Opracowanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny

Wypełniając obowiązek, określony w art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku, o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Lichnowy realizuje 3-letnie gminne programy wspierania rodziny.

Zarządzeniem Wójta Gminy Lichnowy nr 135/2023 z dnia 04 października 2023 r. został powołany Zespół do spraw opracowania Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026. Członkami niniejszego zespołu byli przedstawiciele różnych służb społecznych, zajmujących się na co dzień pracą z dzieckiem i rodziną, posiadający szerokie doświadczenie w podejmowanym temacie, tj. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach, pedagog Szkoły Podstawowej w Szymankowie i Lisewie Malb., Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Lichnowach, radna - członek Komisji Społeczno-Socjalnej Gminy Lichnowy,

pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach. Ww. Zespoły pracował w oparciu o aktualne i nowo tworzone akty ustawodawstwa krajowego i lokalnego, a także bazowały na szerokim doświadczeniu zawodowym i obserwacji poszczególnych członków zespołu. Programy wspierania rodziny, są realizowane w Gminie Lichnowy od 2012 roku. Ich głównym celem jest wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Istotnym działaniem była kontynuacja zadań mających na celu szerokie wsparcie rodziny, dlatego też został stworzony i przyjęty do realizacji Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 - Uchwałą nr LVI/441/2024 Rady Gminy Lichnowy z dnia 30 stycznia 2024 roku. Samorząd Gminy Lichnowy mając na uwadze kluczową rolę rodziny uznał, że w strategicznym interesie jest wzmocnienie jej podstawowych funkcji. Odzwierciedleniem tej decyzji są zapisy zawarte w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Lichnowy na lata 2021-2027, której jeden z celów strategicznych brzmi **„Prawidłowo funkcjonująca rodzina”**.

Adresatami programu były dzieci i rodziny z terenu Gminy Lichnowy, a w szczególności rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Do 31 stycznia każdego roku realizatorzy przedstawili asystentowi rodziny raporty z realizacji zadań własnych zawartych w programie na podstawie, których GOPS Lichnowy jako koordynator przedkładał Wójtowi Gminy Lichnowy całościowe sprawozdanie z realizacji programu.

2. Tworzenie możliwości podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny

Finansowanie:

Podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny miało na względzie efektywne wykonywanie obowiązków przez asystenta rodziny oraz wyposażenie w wiedzę, umożliwiającą prawidłową realizację ustawowych zadań. W 2024 roku asystent rodziny brał udział w szkoleniach i konferencjach z czego szkolenia zostały sfinansowane ze środków własnych Gminy.

Asystent rodziny w roku 2024 wziął udział w poniższych szkoleniach:

- Profilaktyka przemocy domowej zasady prowadzenia działań poprzedzających wystąpienie zjawiska przemocy domowej
- Zjawisko przemocy domowej oraz sytuacja psychologiczna osób doznających tej przemocy, zachowania osób stosujących przemoc domowa i możliwość pomocy.
- Etap pracy z osobami doznającymi przemocy domowej i stosującymi przemoc domowa
- przemoc wobec dziecka
- Przemoc domowa wobec osób starszych i niepełnosprawnych

- Współpraca w zespołach interdyscyplinarnych i grupach diagnostyczno-pomocowych
- Prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej

3. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez:

a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa.

W przypadku gdy GOPS poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych pracownik socjalny ośrodka pomocy społecznej przeprowadza w tej rodzinie wywiad środowiskowy, na zasadach określonych w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, 1572).

Asystent rodziny był zatrudniony na podstawie umowy o pracę, w wymiarze pełnego etatu, w systemie zadaniowego czasu pracy do 23.07.2024 r. W związku z niewystarczającą liczbą pracowników socjalnych oraz uzyskaniem przez dotychczasowego asystenta rodziny uprawnień pracownika socjalnego został mu zmieniony rodzaj pracy na stanowisko pracownika socjalnego. W Tut. Ośrodku łącznie odbyło się 5 naborów na stanowisko asystenta rodziny z których nie wyłoniono kandydata, ponieważ zgłaszający się kandydaci albo nie spełniali wymaganych kwalifikacji albo rezygnowali z zatrudnienia.

Izabela Krasiejko w swych rozważaniach na temat celów i zadań asystenta rodziny konkluduje: „Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej i odpowiedzialności za własne życie, które umożliwią jej wychowywanie dzieci”. Podstawowym zadaniem asystenta jest wspieranie rodziców w prawidłowym wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczej. (...) Kolejnym celem jest integracja rodziny ze środowiskiem, w którym żyje”³. Praca z rodziną jest próbą wzmocnienia więzi rodzinnych w dysfunkcyjnych rodzinach oraz wysiłkiem ku poprawie warunków życia codziennego tych rodzin. Przedstawiciele służb społecznych starają się odbudować lub wzmocnić kompetencje społeczne członków wspieranych rodzin, aby było to możliwe specjaliści zaangażowani w pracę z rodziną podtrzymują z nią relację opartą na współpracy.

W 2024 r. asystent rodziny koncentrował się na zadaniach wyszczególnionych w art. 15 przedmiotowej ustawy. Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym, o którym mowa w art. 11 ust. 1;

- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej;
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 11a) udzielanie wsparcia dziecku przez towarzyszenie mu podczas posiedzenia albo rozprawy z jego udziałem, o których mowa w art. 76a § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.)
- 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- 13a) realizacja zadań określonych w ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329 oraz z 2022 r. poz. 2140);
- 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną;
- 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny, nie rzadziej niż co pół roku, i przekazywanie tej oceny podmiotowi, o którym mowa w art. 17 ust. 1;
- 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną;
- 17) sporządzanie, na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach;
- 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny;
- 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą diagnostyczno- -pomocową, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy

domowej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535), lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

Początki pracy asystenta obejmują rozpoznanie potrzeb klientów i ocenę sytuacji rodziny z perspektywy jej członków oraz obiektywną diagnozę potrzeb i potencjalnych możliwości rodziny. Działania te skutkują stworzeniem planu pracy z rodziną. Stopniowa realizacja zadań wynikających z planu pracy z rodziną prowadzi z czasem do usamodzielniania się rodzin i minimalizowania roli asystenta. Wówczas asystent monitoruje działania rodziny dokonując ich okresowej oceny, aż do bezpiecznego poziomu usamodzielniania się rodziny. Liczba rodzin z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę jest uzależnione od stopnia trudności wykonywanych zadań jednak nie może przekroczyć 15. Wśród rodzin objętych wsparciem asystenta są rodziny zgłaszające się dobrowolnie do współpracy oraz rodziny zobowiązane do współpracy z asystentem rodziny na mocy postanowienia Sądu Rodzinnego.

Działania podjęte w rodzinach objętych asystenturą rodziny polegały najczęściej przez motywowanie co należy rozumieć jako proces, który wywołuje, nadaje kierunek i podtrzymuje określone zachowania ludzi po to, aby osiągnąć określone cele.

- motywowanie do stałego kontaktu z wychowawcami lub pedagogiem
- motywowanie do samodzielnego załatwiania podstawowych spraw w urzędach
- motywowanie do przestrzegania wizyt kontrolnych u lekarza
- wzrost umiejętności gospodarowania budżetem domowym
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy
- odbudowaniu zdrowych postaw psychospołecznych
- podniesieniu poziomu higieny członków rodziny oraz estetyki wyglądu mieszkania
- motywowanie i prowadzenie rozmów edukacyjnych z osobami uzależnionymi od alkoholu
- zwiększaniu motywacji klientów do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, kontynuowania nauki, poszukiwania pracy
- poradnictwo w zakresie budowania prawidłowej relacji między członkami rodziny
- motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego i utrzymania abstynencji oraz uczestnictwa w grupie wsparcia dla osób uzależnionych od alkoholu
- poradnictwo z zakresu wychowywania dziecka, jego rozwoju, potrzeb obowiązków
- informowanie o możliwości uzyskania pomocy socjalnej, psychologicznej i prawnej
- udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej, motywowanie do poszukiwania zatrudnienia

- motywowanie do racjonalnego gospodarowania budżetem domowym
- asystent prowadził rozmowy edukujące dotyczące prowadzenia gospodarstwa domowego
- rozmowy wspierające, wzmacniające, aktywizujące
- nawiązanie kontaktów z innymi pracownikami instytucji społecznych, poradni specjalistycznych, organizacji pozarządowych.
- Ponadto Asystent Rodziny za pomocą metod Podejścia Skoncentrowanego na Rozwiązaniach i Wywiadu Motywującego pracował nad zwiększeniem motywacji do podjęcia terapii uzależnień, terapii rodzinnej, przyjmowania leków oraz prowadził pedagogizację w zakresie prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo – wychowawczych, kształtowania prawidłowych wzorców rodzicielskich

W sytuacji umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, bez względu na formę, asystent rodziny podejmuje pracę z rodziną dziecka, która ma umożliwić jego powrót do rodziny. Zdarzają się sytuacje, w których podejmowane oddziaływania nie przynoszą pożądanych efektów, wówczas dąży się do zapewnienia dziecku stabilnego środowiska wychowawczego w rodzinie zastępczej, a w przypadku jej braku w placówce opiekuńczo-wychowawczej, następnie po uregulowaniu sytuacji prawnej dziecko jest zgłaszane do adopcji.

W celu wypracowania spójnego planu pracy z rodziną i planu pomocy dziecku asystent współpracował z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej (pracownicy udzielający wsparcia rodzinom zastępczym) oraz personelem placówek opiekuńczo-wychowawczych. Asystent rodziny uczestniczy w pracach zespołów do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych znajdujących się m. in.: w Malborku - Fundacja „Rodzinny Gdańsk” , w Czarnowcu- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza "Dom dla Dzieci" lub przekazuje pisemną opinię dotyczącą aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka pod kątem oceny możliwości jego powrotu do rodziny.

L.P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
1.	Liczba asystentów rodziny w gminie, z tego:	1
2.	zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w systemie zadaniowego czasu pracy	1
3.	Liczba asystentów rodziny zatrudnionych przez:	
4.	Jednostkę organizacyjną samorządu terytorialnego, w tym:	1
5.	Ośrodek Pomocy Społecznej	1
6.	Wydatki na wynagrodzenia wraz z pochodnymi asystentów rodziny (w zł), z tego	53.196.70
7.	Finansowane z budżetu gminy	37.413.88

8.	Finansowane z innych źródeł (w tym z funduszu pracy – 14.889.67 zł oraz budżetu państwa – 893,15)	15.782.82
----	--	-----------

W 2024 r. asystą rodzinną objętych było 11 rodzin, w skład których wchodziło 25 dzieci . W rodzinach występowały sprzężone problemy, takie jak: niskie umiejętności opiekuńczo-wychowawcze, alkoholizm, narkomania, przemoc domowa w formie zaniedbań. Rodziny objęte asystenturą to również rodziny rozbite i zrekonstruowane, często dotknięte kryzysem wymagającym interdyscyplinarnych oddziaływań.

Tabela nr 2. Charakterystyka ilościowa rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w roku 2024

L. P.	WYSZCZEGÓLNIENIE	WYKONANIE
1.	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	11
2	Rodziny niepełne	8
3	Rodziny z jednym dzieckiem	2
4	Rodziny z dwojgiem dzieci	6
5	Rodziny z trojgiem dzieci	2
6	Rodziny z czworgiem dzieci i więcej	1
7	Rodziny z pięciorgiem dzieci i więcej	0
8	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny	2
9	Liczba rodzin zobowiązanych przez sąd do pracy z asystentem rodziny w roku 2024	0
10	Liczba rodzin korzystających z usług asystentów rodziny w 2024 roku :	11
11	do 3 miesięcy	0
12	powyżej 3 miesięcy do 12 miesięcy	2
13	powyżej 1 roku	9
14	Liczba dzieci w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny, w tym:	25
15	dzieci od 0 do 3 roku życia	3
16	dzieci powyżej 4 do 6 roku życia	7
17	dzieci powyżej 7 do 13 roku życia	11
18	dzieci powyżej 14 do 16 roku życia	4
19	dzieci powyżej 17 do 18 roku życia (realizujące obowiązek szkolny)	0
20	Liczba dzieci w pieczy zastępczej	5
21	Liczba rodzin objętych procedurą Niebieskiej Karty	4

22	Przeciętny czas pracy asystenta rodziny z rodziną (podany w miesiącach z dokładnością do jednego miesiąca, miesiąc rozpoczęty liczony jest jako miesiąc pełny)	14
23	Liczba rodzin, z którymi asystent zakończył współpracę:	5
24	ze względu na osiągnięcie celów	4
25	ze względu na zaprzestanie współpracy przez rodzinę	0
26	ze względu na brak efektów	1
27	ze względu na zmianę metody pracy	0
28	Liczba Rodzin korzystających ze wsparcia asystenta rodziny na dzień 31.12.2024 rok	6

Podkreślić należy, że wspieranie rodziny jest procesem długotrwałym dającym bardzo trudne osiągalne efekty działania. Asystent często ma do czynienia z wieloletnimi bądź wielopokoleniowymi zaniedbaniami wynikającymi z niskiej świadomości ról pełnionych przez członków rodziny. Tylko nieliczna część rodzin otwiera się na współpracę i podejmuje wyzwanie jakim jest zmiana dotychczasowych nawyków. Wiele rodzin ukrywa swoje problemy, a czasem wręcz zaprzecza ich istnieniu. W tych rodzinach praca asystenta rodziny trwa o wiele dłużej i nie zawsze kończy się sukcesem. Wiele rodzin potrzebuje stałego i długotrwałego wsparcia asystenta rodziny.

W preambule do Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zapisano, że „skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dziećmi i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”. Ponadto zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt 18 powyżej wskazanej ustawy, do zadań asystenta rodziny należy między innymi współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny, jak również współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupie diagnostyczno-pomocowej, o których mowa w art. 9a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną. Zatem w pracy asystenta rodziny bardzo ważna jest dobra współpraca z innymi specjalistami znającymi rodzinę. Informacje pozyskane od tych osób mogą być pomocne przy konstruowaniu diagnozy, jak również w samej pracy z rodziną.

Asystent rodziny w roku 2024 realizując plan pomocy rodzinie współpracował z przedstawicielami:

- ✓ Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Malborku
- ✓ Placówek oświatowych (dyrektor, pedagog, wychowawca)
- ✓ Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

- ✓ Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach (pracownik socjalny, kierownik)
- ✓ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie (koordynator pieczy zastępczej, pedagog, psycholog)
- ✓ Komisariat Policji w Nowym Stawie
- ✓ Grupą diagnostyczno- pomocową
- ✓ Służbą zdrowia

Na tablicy ogłoszeń i stronie internetowej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lichnowach umieszczony został informator o miejscach uzyskania pomocy i specjalistycznego poradnictwa dla rodzin wraz z numerami telefonów. Powyższe informacje przekazywane są także bezpośrednio osobom z którymi współpracuje asystent rodziny oraz pracownik socjalny.

Asystent rodziny proponował rodzinom wsparcie poradnictwa dostosowanego do diagnozy problemu, a więc i do potrzeb (jednostki/rodziny). Poradnictwo psychologiczne terapeutyczne oraz (w ramach nieodpłatnych porad prawnych - pomoc prawna, szczególnie dla osób zadłużonych i w zakresie prawa rodzinnego) z centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego w Gdańsku. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lichnowach podpisał porozumienie z Centrum psychiatrii w Malborku na rzecz wymiany doświadczeń oraz zapobiegania izolacji, w ramach wsparcia rodzin osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną.

Z poradnictwa i wsparcia psychologicznego w 2024 roku rodziny z dziećmi korzystały w poradni psychologicznej w Malborku „AS” oraz poradni psychologicznej w Tczewie CONCEPT oraz indywidualnych konsultacji psychologa w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lichnowach z Centrum Bezpieczeństwa Ekonomicznego w Gdańsku.

W podnoszeniu kompetencji rodzicielskich proponowana była Szkoła dla Rodziców w PCPR w Malborku której głównym celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą. Nauka umiejętności lepszego porozumiewania się, refleksja nad własną postawą wychowawczą, wymiana doświadczeń, to małe kroki ku głębszej relacji, dającej zadowolenie, poczucie wzajemnej bliskości. To także nauka dialogu i kształtowanie więzi opartych na wzajemnym szacunku.

W celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom w formie konsultacji indywidualnych i rodzinnych. Asystent rodziny pozostaje w stałym kontakcie z instytucjami już istniejącymi, a także pozyskuje informacje o nowo otwartych instytucjach zajmujących się wsparciem rodzin w celu poszerzania zasięgu wsparcia i pomocy dla rodzin.

GOPS Lichnowy świadczył na rzecz rodzin z terenu Gminy Lichnowy pomoc w postaci pracy socjalnej. W szkołach pracują psychologowie wykwalifikowani do pracy z dziećmi i młodzieżą dlatego każdy uczeń, według potrzeb, może korzystać z pomocy psychologa i pedagoga szkolnego.

b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadziła nową formę pomocy rodzicom biologicznym, tzw. rodziny wspierające, które mają wspierać rodziców biologicznych w opiece i wychowaniu dzieci. Rolą rodziny wspierającej jest pomoc rodzinie przeżywającej kryzys w przezwyciężeniu trudności i pomoc w powrocie do prawidłowego funkcjonowania. Rodzina wspierająca poprzez swoje działania ma rozwijać umiejętności opiekuńczo-wychowawcze rodziców i wspierać w integracji członków rodziny. Celem działania rodziny wspierającej jest aktywne pobudzanie - motywowanie członków rodziny do przezwyciężania trudności, współdziałanie w celu właściwej organizacji czasu członków rodziny, gospodarowania zasobami finansowymi, wychowania i opieki nad dziećmi, kształtowania prawidłowych relacji wewnątrzrodzinnych. W okresie sprawozdawczym nie podpisano umowy dotyczącej sprawowania funkcji rodziny wspierającej, ponieważ rodzina biologiczna odmówiła współpracy z rodziną wspierającą.

4. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w wysokości:

- 1) 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Jak również, zgodnie z art. 191 ust.10. ustawy W przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo

interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, o których mowa w ust. 1 pkt 2, w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo - terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym.

W 2024 roku Gmina Lichnowy współfinansowała pobyt w pieczy zastępczej **11** dzieci, z **6** rodzin, w tym:

- dzieci przebywające w instytucjonalnej formie pieczy zastępczej: **6** dzieci z **3** rodzin
- dzieci przebywające w rodzinnej formie pieczy zastępczej: **5** dzieci z **3** rodzin w tym 2 dzieci przebywało w spokrewnionej rodzinie zastępczej./

W roku 2024 Gmina Lichnowy poniosła koszty związane z pobytom dzieci w pieczy zastępczej w wysokości **190.703,02** zł.

5. Sporządzanie, zgodnie ze wzorami udostępnionymi drogą elektroniczną przez ministra właściwego do spraw rodziny, sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego

Ośrodek realizował powyższe zadanie, sporządzając sprawozdania z zakresu wspierania rodziny (półroczne i roczne) za rok 2024 i przysyłając je za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej właściwemu wojewodzie.

6. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy

Pracownicy GOPS w Lichnowach we współpracy z asystentem rodziny na bieżąco monitorowali sytuację dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W tym zakresie współpracowali również z pedagogami szkolnymi, pracownikami służb zdrowia, policją, sądem, kuratorami sądowymi i przedstawicielami innych instytucji, które mają kontakt z rodziną.

Tut. Ośrodek organizuje cykliczne spotkania zespołu ds współpracy z rodziną, służącym rozwiązywaniu powstałych problemów rodziny, wymagających szybkiej interwencji i zapobieganiu ich eskalacji.

7. Koszty realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z rządowego programu z zakresu wspierania rodziny.

W roku 2024 Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej ogłosiło program-*Rządowy program wspierania rodziny „Asystent rodziny w 2024 r.”*

Celem Programu jest pomoc w realizacji zadań wykonywanych przez asystentów rodziny, w tym również zadań, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

W ramach Programu dofinansowane są:

- dodatki do wynagrodzenia asystentów rodziny przez przyznanie asystentowi dodatku do wynagrodzenia w wysokości do 2400 zł., podzielonego na 12 części odpowiadających miesiącom zatrudnienia, w wysokości do 200 zł. za każdy przepracowany miesiąc, proporcjonalnie do wymiaru etatu,
- koszty zatrudnienia asystentów rodziny – w wysokości nieprzekraczającej 30% (wynagrodzenie wraz z pochodnymi od wynagrodzeń) ponoszone od dnia 1 stycznia 2024 r. do dnia 31 grudnia 2024 r.

Zadanie finansowane jest z Funduszu Pracy

Kwota dofinansowania przyznana na podstawie podpisanej w październiku 2024 roku umowy: 14.889.67 zł., w tym:

1. pierwszy okres rozliczeniowy (styczeń - czerwiec 2024 r.) – 13.349.30 zł.
2. drugi okres rozliczeniowy (lipiec – grudzień 2024 r.) – 1.540.37 zł.

Program realizowany był w okresie od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

8. Potrzeby wynikające z realizacji zadań gminy określonych w ustawie.

1. Realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026
2. Dalsze podnoszenie kwalifikacji przez asystenta rodziny i pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
3. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.
4. Aktywne działania w ramach pracy asystenta rodziny poprzez rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy rodzinie w środowisku lokalnym

(Centrum bezpieczeństwa ekonomicznego, wsparcie psychologa z PUP w Malborku, terapii uzależnień, Poradnia Psychologiczna „AS”)

5. Praca socjalna w rodzinach w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze.
6. Kontynuacja współpracy pomiędzy instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny (PCPR , oświata, policja, sądy, kuratorzy).
7. Dalsze rozpowszechnianie informacji o możliwości udzielenia pomocy rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w formie rodzin wspierających.

W celu osiągnięcia zamierzonych celów, konieczne jest dalsze współdziałanie osób i jednostek organizacyjnych na terenie gminy działających na rzecz rodziny i dzieci, bowiem wyłącznie praca zespołowa stanowić będzie pełne i kompleksowe wsparcie.

Założeniem Programu jest wsparcie rodziny w przezwyciężaniu rozmaitych trudności zaburzających jej funkcjonowanie i rozwój małoletnich obecnych w rodzinie. Rodziny znajdujące się w kryzysie obejmowane są pracą z rodziną angażującą różnych specjalistów, która zorientowana jest na podnoszenie kompetencji interpersonalnych członków rodziny, kompetencji opiekuńczo -wychowawczych, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, uzależnieniom i przemocy domowej, na psychoedukację oraz wspieranie rodzin w procesie zmiany, ponadto, na tworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych i dla dzieci kształtujących się w tych rodzinach. Rodzina jako podstawowa komórka społeczna stanowi wartość, na gruncie której kształtują się osobowości jednostek. Troska o rodziny z terenu gminy Lichnowy w ramach interdyscyplinarnych działań ma swój wyraz w realizowanej pracy z rodziną, która jest pracą na zasobach tych rodzin, dla ogólnego dobra społeczności lokalnej. Podsumowując należy stwierdzić, iż gmina Lichnowy w 2024 r. zrealizowała zadania wynikające z zakresu wspierania rodziny.

Sporządził:

Pracownik socjalny
Agnieszka Ubowska-Kluka